

Čas přípravy
10 minut

Čas realizace
60 minut

Prostor
klubovna

Roční období
na začátku
školního roku

Počet účastníků
10–20

Věková kategorie
čte/piše

KOČKA – ROZUMÍM POKYNŮM

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: ke komunikaci, sociální a personální.

Konkrétní cíl: Uvědomit si prospěšnost chování podle pokynů (pro osobní bezpečnost, práci skupiny), seznámit se se základními pokyny pro organizaci skupiny, nácvik užití základních prostředků.

Motivace: Děti v mladším školním věku jsou již schopné soustředit se na zadané úkoly a logicky o svých činnostech přemýšlet. Je tedy přínosné u nich trénovat porozumění pokynům, což zároveň upevňuje osvojení sociálních rolí a akceptování autorit. Učí se tak správné komunikaci mezi lidmi.

Legenda: Kočka Čiperka jednou potřebovala od svých kamarádů pomoc. Nad její noru se nahnul velký kámen a ona jej potřebovala kousek odtlačit. Nikdo ji však neposlouchal. Medvěd si něco brumlal pod fousy, mravenec něco zatloukal, ptáček si propěvoval nějakou písničku a sova nad něčím zrovna přemýšlela. Co dělat? Sama to nezvládne a nikdo jí nechce pomoci. Strčila proto do medvěda a říká mu – ty mi nechceš pomoci? A medvěd celý překvapený, že jí přece pomůže, jen o tom nevěděl a že by určitě pomohli všichni. kdyby dokázali kočku chvilku poslouchat... A tak se domluvili na tom, co dělat, když chce někdo něco říct ostatním.

Potřeby: Kartičky s pokyny, nůžky, lepidlo, pastelky.

K tomuto metodickému listu je pracovní list S1A.

Provedení: Po přečtení úvodního příběhu zahájíme hru Neposlušný psovod.

Neposlušný psovod

Teď se z nás stanou pejsci, kterým jejich pániček bude dávat pokyny. Nejprve vedoucí říká střídavě: sedněte si, lehněte si, stůjte (děti se přitom posadí na podlahu, lehnou si a postaví se). Pak přijdou další dva instruktoři (další vedoucí hry). Střídavě jeden říká sedněte si, druhý lehněte si a třetí říká stůjte. Po chvíli však začnou všichni tři říkat pokyny najednou. Každý přitom říká svůj pokyn, ale ve výsledku vzniká zmatek. Na závěr se všichni shodnou a říkají sedněte si.

Zeptáme se dětí, jak se jim dařilo plnit pokyny? Kdy to šlo snadno a kdy ne? Bylo to zábavné? (Asi ano.) Bavilo by je to ale celou schůzku? (Asi spíše ne.) Odtud je vidět, že je potřeba, abychom alespoň některé věci dělali společně. Co navrhuje?

Pošta s povely

Rozdělíme děti do 4–5 skupinek (s přibližně stejným počtem členů). Každá skupinka si vybere svého velitele. Úkolem velitele je vyzvednout si pokyn, který pak předá v tichosti celé skupině (ne křičením na celou klubovnu) a ta ji vyplní. Pokyny předáváme dětem na jednom místě klubovny ústně či písemně (podle vospělosti dětí). Vedoucí hry sledují pečlivě skupinky a případně mohou přidělovat body skupinkám, které zvládnou pokyn nejrychleji.

Příklady pokynů: Posadte se. Zavřete obě oči. Chytněte se za uši. Chytněte se za ruce. Zvedněte levou nohu. Chytněte se za nos.

Ve druhém kole úkol ztížíme. Nedovolíme dětem, aby mluvily.

Příklady pokynů: Zpívejte. Ztište se. Pojdte všichni sem. Zastavte se.

Závěr aktivity – některé pokyny je možné předávat bez mluvení a lidé jim přesto rozumí. Teď se na některé z nich podíváme.

Pracovní list – Povely

Úkoly:

1. Vystřihej a nalep správné pokyny k obrázkům.

- Zařatá pěst ve výši ramen – může být dohodnutým signálem pro „Ticho!“.
- Dlaň ve výši ramen otevřená dopředu – zpravidla znamená „Stůj!“.
- Krouživý pohyb ruky nad hlavou – může znamenat „Pojďte všichni sem!“.
- Natažený ukazovák před ústy – znamená pst.

2. Namaluj do rámečku oddílový povel.

Pro udávání pokynů se hodí patřičnou skupinu oslovit a pak teprve uvést pokyn. Kupříkladu: Karle, pojď si sem sednout. Podobné je tomu i u skupiny. Pokud má oddíl jméno, tak je dobré jej oslovit jménem oddílu např. „Stopaři, zujte si boty.“ Poznámka: U vojenských povelových technik se navíc ještě přidává jakási „značka“ – (jednoslabičné slovo): na kterou mají všichni pokyn vykonat. Kupříkladu: „Četo, vlevo v bok!“ Tak všichni vědí, že jen ta jedna četa se má otočit na pokyn v bok. My sice nepotřebujeme velet vojákům, nicméně tato pravidla velení skupině vycházejí ze zákonitostí správné komunikace mezi lidmi. Je tedy dobré si je občas uvědomovat.

- Oslovení (zaměří pozornost posluchače);
- uvedení pokynu (co má člověk udělat);
- časové vymezení – kdy k tomu má dojít;
- my ještě můžeme doplnit poděkování za vykonání – což je možné zařadit, je-li to vhodné.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra Překonání: a Poznání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Úvodní pokyny vyslovujte zřetelně, nahlas a v přiměřeném tempu, aby děti porozuměly zadání. Hyperaktivní jedince mějte stále na očích, mohou se u nich objevit výkyvy nálad nebo poruchy pozornosti.

U dyslektiků se při práci s pracovním listem mohou objevit problémy se čtením (příliš rychlé, nebo naopak příliš pomalé – specifickou chybovost tolerujte a vždy se přesvědčte, zda rozumí přečtenému) – pozor na tzv. dvojí čtení! Raději jim doporučte hlasité slabikování či využívání dyslektického okénka.

Děti s dysgrafií budou zapisovat do pracovních listů pomaleji a písmo i úprava budou zhoršené – to akceptujte. Pomozte dítěti tím, že mu umožníte správný úchop psacích potřeb – bývá křečovitý (špatná poloha prstů, úchop příliš nízko, ztuhlá zápěstí), využijte i uvolňovací cviky (např. pohyby prstů: kroužení, mávání, dotýkání, „hra na klavír“). U levorukých dětí kontrolujte i správné držení těla, aby se nenaklánělo.

Doporučujeme doplnit aktivity relaxačními hrami pro uvolnění napětí.

Pozor na: Manipulaci s nůžkami, aby nedošlo k úrazu!

Moje poznámky: